

Främjande av välbefinnande och hälsa i grundskolorna – TEA 2021

Allt färre åtgärder för att öka motion

CENTRALA RÖN

- Den positiva utvecklingen som stärker välfärden och hälsan har delvis avstannat i grundskolorna läsåret 2020–2021.
- Hälften av skolorna behandlar enskilda elevers elevvårds- och pedagogiska stödärenden i elevvårdsgruppen, även om förfarandet är lagstridigt.
- Elevvårdsgrupperna samlas oftare än tidigare.
- Elevernas delaktighet varierar mellan skolorna och har också minskat något jämfört med tidigare.
- Gemensam praxis och gemensamma verksamhetsmodeller varierar mellan skolorna.
- Åtgärderna som medför motion under skoldagen har minskat.

Det finns stora skillnader mellan skolorna när det gäller att främja skolornas välfärd, hälsa och gemensamma verksamhetskultur. Den positiva utvecklingen som stärker välbefinnande och hälsa har också delvis stannat upp.

Eleverna och vårdnadshavarna deltog alltmer sällan i planeringen, utvecklingen och utvärderingen av skolans verksamhet. Även åtgärder som ökar motion under skoldagen var färre än tidigare i skolorna (figur 1). Det fanns skillnader mellan skolorna i hur vanligt det var med gemensamt överenskommen praxis och verksamhetsmodeller.

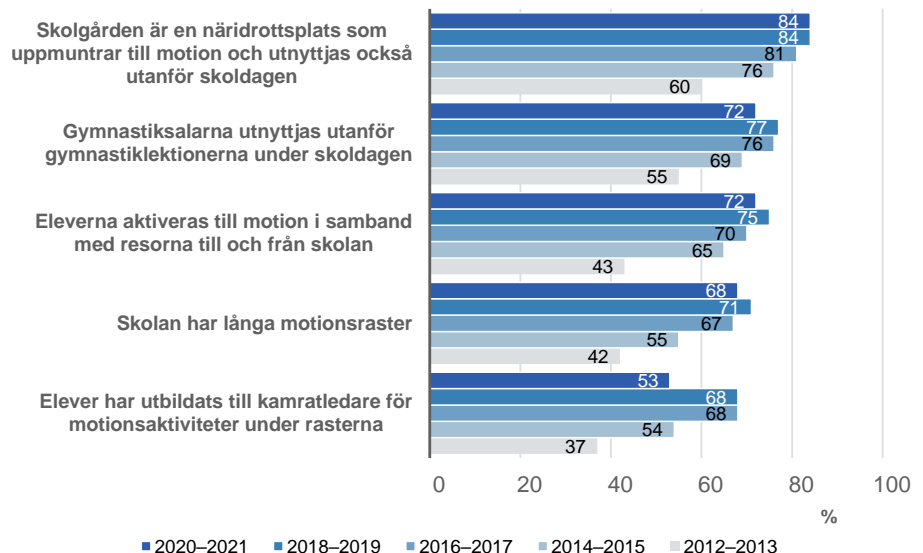
Elevvårdsgrupperna träffades lite oftare än tidigare. Det finns dock fortfarande behov av att utveckla organiseringen av deras verksamhet för att gruppen ska kunna sköta alla lagstadgade gemenskapsuppgifter som den har ålagts. Lagstridig behandling av enskilda elevers ärenden i elevvårdsgruppen var klart vanligare än tidigare.

Elevvårdstjänsternas hälsovård, kurators- och psykologresurser har ökat, men det fanns stora skillnader i arbetsinsatserna mellan skolorna.

Många av förändringarna jämfört med den tidigare situationen läsåret 2018–2019 kan vara relaterade till coronatiden läsåret 2020–2021 och skolornas beredskapsåtgärder. Till exempel har det under coronatiden sannolikt behövts sektorsövergripande arbete för allt fler enskilda elevers välfärd, vilket har kunnat leda till att ärenden behandlas lagstridigt i elevvårdsgruppen (Helakorpi & Kivimäki 2021). Åtgärder som syftar till att främja fysisk aktivitet, såsom långa motionsraster, har kunnat minska strävan efter att hålla undervisningsgrupperna åtskilda.

Uppgifterna baserar sig på en datainsamling som genomförs vartannat år och som skickas till alla grundskolor på finländska fastlandet. År 2021 lämnade 86 procent av skolorna in uppgifterna. Kommunspecifika uppgifter finns i webbtjänsten [TEAviisari](#). I tjänsten publiceras också skolspecifika uppgifter, om skolorna har gett tillstånd till detta.

Figur 1. Åtgärder som ökar motionen under skoldagen 2012–2021, skolornas procentandelar.

Kirsi Wiss

Projektchef, THL
fornamn.efternamn@thl.fi

Eetu Ervasti

Statistisk forskare, THL

Marke Hietanen-Peltola

Överläkare, THL

Kristiina Laitinen

Undervisningsråd, OPH

Vesa Saaristo

Expert, THL